

GORENJEC

Političen in gospodarski list.

Stane za Kranj z dostavljanjem na dom 4 K, po pošti za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za Nemčijo 4 marke, za Ameriko 2 dolarja. Posamezne številke po 10 vin. — Na naročbe brez naročnine se ne ozira. — Uredništvo in upravnništvo je v hiši šte. 173. — Izdajatelj: Tiskovno društvo v Kranju. — Odgovorni urednik: Lavoslav Novak. — Rokopisi naj se ne pošiljajo prepozno.

Izhaja vsak petek
: ob petih zvečer :

Inserati se računajo za celo stran 50 K, za pol strani 30 K, za četrt strani 20 K. Inserati se plačujejo naprej. Za manjša oznanila se plačuje peti-vrstno 10 vin., če se tiska enkrat, za večkrat znaten popust. Upravnštvu naj se blagovolijo pošiljati naročnina, reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Sodeželani!

Lvov je zopet v naših rokah! Po več kot devetmesečnem tujem gospodstvu plapolajo nad glavnim mestom Galicije zmagovalne cesarske zastave. Radostno navdušenje navdaja srca vseh zvestih državljanov.

V znak veselja in opravičenega ponosa razobesimo po celi deželi CESARSKE in DEŽELNE ZASTAVE, dajmo duška vznosenim čutilom NAD SLAVNO ZMAGO NAŠEGA OROŽJA.

Pozivljem vse župane v deželi, da v tem smislu vse primerno uredijo v svojem delokrogu.

Bog nam pomози dalje, do srečnega, častnega miru!

V Ljubljani, 23. junija 1915.

Šusteršič
deželni glavar.

LVOV JE NAŠ!

Avstrija — Rusija.

Dne 17. junija so naše čete drle za Rusi čez mejo na rusko ozemlje in so prišle do višin severno od Krošova ter do nižine ob Tanevu in so zasedle mesto Tarnobrod. Tudi one ruske čete, ki stojé med Spodnjim Sanom in Vislo, so se na več krajih umaknile. Naši so vzeli Cješanov in višine severno od tega kraja. V goratem ozemlju, vzhodno od Njemirova ter v okolici pri Janovu, so se nasproti postavile močne ruske čete. Ob Verešici je bil boj. Naše čete so zasedle kraje

vzhodno te reke. Južno od Zgornjega Dnjestra so se morali Rusi po ljutih bojih umakniti iz svojih postojank pri Litimji proti Kolodrubom. Vzhodna skupina Pflanzlerjeve armade je 17. junija krvavo zavrnila osem ruskih naskokov. Rusi so poizkušali, vreči naše čete nazaj v Bukovino, a so imeli v artiljerijskem boju težke izgube in so odbežali. Naši so dobili osem častnikov, 1200 mož in tri strojne puške.

Dne 18. junija so se začeli odločilni boji na celi črti proti Lvovu. Severno od reke Verešice so zvezne armade začele jemati po vrsti ruske postojanke. Rusko najvišje armadno vodstvo je sicer zbralo mnogo četi, da bi ustavilo naše prodiranje ob Verešici, a zaslonj. General Mackensen je prodril črto pri Madjerovu. Sovražnik se je začel umikati proti Ravi Ruski in Žolkijevu. Deli armade Böhm Ermolija so vzele ponoči z naskokom sovražne postojanke na obeh straneh lvovske ceste. Drugi zbori te armade so pa vdrli v glavno rusko postojanko. Zvezne čete so vzele z naskokom mesti Grodek in Komarno. V roke zmagovalcev je padlo zopet na tisoče vjetnikov in mnogo vojnega materijala. Rusi so začeli izpraznjevati svoje postojanke na zgornjem Dnjestru. Okoli Grodka in južno proti Dnjestru so velika močvirja. Rusi teh močvirij niso hoteli imeti za hrbtom in zato so se tudi od tam umaknili. Napad na bojno črto Pflanzlerjeve armade so sicer Rusi na mnogih krajih obnovili, a bili so odbiti z velikimi izgubami.

Dne 20. junija so zvezne čete, ki so zasledovale sovražnika, prišle do Žolkijeva, ki je blizu Lvova, in južno od tega mesta do potoka Ščereka. Povsod so napadale rusko armado. Posebno naglo so šle naprej naše in nemške Mackenseneve armade, ki so se odlikovale okoli Lvova in Žolkijeva, ter napadle Ruse in jih vrgle nazaj od Rave-Ruske. Na bojišču med Djanovim in

severno od Magierova je bilo 19. in 20. junija vjetih okoli 9500 Rusov ter zaplenjenih osem topov in 26 strojnih pušk. Zvezne armade so se potem začele pomikati na več krajih proti Lvovu.

Že pred dnevi se je uradno v Petrogradu priznavalo, da bodo Rusi Lvov izpraznili. Car je baje velikemu knezu Nikolajeviču naročil, da naj se pri brambi Lvova ozira na življenje ljudij. Sicer pa Rusi svoje ljudi v uradnih poročilih tolažijo, da njihovi porazi niso posebno hudi, in trdijo, da so Avstriji in Nemci ob Dnjestru samo pri vasi Kosmiercinu izgubili 2000 vjetnikov in sedem strojnih pušk.

Hitreje, kakor se je pričakovalo, je padel Lvov v naše roke. Rusi so ga hoteli držati z vso silo in so se zato v postojankah pred Lvovom dobro utrdili. Naši so Ruse napadli na fronti v 35 km dolgi črti od Grodka do Rave-Ruske. Rusi so se morali umakniti najprej čez potok Verešico, ki teče iz grodskih jezer in se južno od Komarna izteka v Dnjester. Pobegnili so pa Rusi severno proti Lvovu v temni noči. Njih položaj je bil vedno bolj nevaren in zato so nazadnje izpraznili tudi Lvov, ker so se bali, da bi bili od dveh strani zajeti. Naše čete so dne 21. junija zahodno od Trnjevega polja prodrle rusko obrambno postojanko in zasedle na več mestih prehode čez potok Ščerek. Nato so zasedle posamezne utrbe na zahodni in severni bojni črti Lvova po hudih bojih, nemške čete pa so vzele z naskokom vrhove zahodno od Kulikova ter so odbile vse napade Rusov in jim napravile težke izgube. Kulikov leži na severu od Lvova južno od Žolkijeva. Od Žolkijeva so se Rusi morali umakniti dne 21. junija.

Dne 22. junija je prišla uradna brzojavka: „Naša druga armada pod poveljstvom generala Böhm-Ermolija je danes po težkih bojih zasedla Lvov. Združen s to armado je bil tudi nemški kor pod poveljstvom generala Marwitza.

PODLISTEK.

Pismo z bojišča.

(Napisal vojni kurat J. Hafner.)

* * *, 7. junija 1915.

Danes smo dobre volje. Potisnili smo Rusa daleč nazaj; posrečil se je napad naših čet. Prišli smo zopet v Nadvorno, ki je bila menda že štirikrat naša. Ravno kar sem prišel poln napadalnega duha od večerje pri sanitetnem oddelku 6. divizije, kjer sem v prijazni družbi nanovo došlega gosp. nadkurata Ranta, dr. Pavla Šavnika in dr. Mateja Justina prebil prijazen večer. Dasi bi se raje stegnili na sveži postelji, vendar se čutim dolžnega, da s pripovedovanjem o svojem potepanju zadnjih dni napadem vstrajne bralce „Gorenjca“.

Kakor vsi veste — čeprav ne marate priznati — smo Kroparji zelo korajžni ljudje. Zato ni čudo, da sem se tudi jaz naveličal življenja v bolnišnici in zahrepenel malo bližje tja, kjer se delajo bolni in obvez potrebni. Ni bilo treba bogve kaj sitnariti v ta namen; pokazal sem prst in prijeli so za roko. Nekega dne, pa prav grdega, kakor sem Vam že pisal, so mi pripeljali konja in mi rekli, da naj izginem tja, kjer se z kajfežem na kilometre daleč luči življenja upihavajo in udje lomijo. Pet ur, s presledki seveda, me je konj, star dragonar, nosil, dokler nisem z večerjo nastopil svoje nove službe. Precej visoka služba je bila, samo tri metre manj kot tisoč metrov visoko. Štiri ure sem spal v tej novi službi, ko me postavijo na noge telefonični pogovori polkovnega poveljnika. Ob prvem svitvu se dvignemo in gremo

v procesiji dalje pod robom gore. Po kratkem razgovoru o delu, ki ga ima naš polk izvršiti, korakajo mirno, samozavestno, kakor delavci v tovarno, naši ljudje v krvavi boj. Skozi ozko odprtino utrdv vrhu gore, po silni gozdni strmini nizdol so šli; meni se je zdelo, da gredo v klavnico. Čez pol ure so se spopadli z Rusom in cel teden so se podili in grizli z jeklenimi zobmi v razdrapanih gozdih. Ker niso mogli živeti ob sami „božji štimi“, so vsako noč nosili za njimi konji menažo, približno tako daleč, kakor je iz Kroke v Selca. Kaj so delali ti naši ljudje, si lahko mislite. Požirali so slino, plazili se na trebuhu po blatu in vodi ter streljali Ruse za kratek čas. Jaz pa sem dan za dnem poleg drugih opravil gnal svoje kljuse po cesti kakor iz Podnarta v Kropo, se tam pri kuhinji napil črne kave in nažgal pipo, potem pa sem jo mahal na Jamnik. Tam so ležali v rezervi vojaki neke stotnije, ki so govorili samo sedem avstro-ogrskih jezikov, in bolni ter ranjeni čakali, kdaj jih bodo odvedli iz pekla v vice, to se pravi v bolnico. Kogar nisem mogel pomazati s sv. oljem, tega sem poizkusil spraviti v dobro voljo s slabo šalo, kar se mi je tudi največkrat posrečilo, ker so ljudje v vojski in na planinah z malim zadovoljni. Kadar se ni nobeden več hotel smejeti mojim dovtipom, sem jo ubral nazaj v dolino h konju in odjadral domov. Seveda ni to vselej tako po domače, kakor bi si človek želel. Kadar je dež n. pr., ki je tudi tu precej moker, človek izgleda in se počuti kakor miš v kanalu; znotraj moker od potu, zunaj od dežja. No, ob misli na tovariše, ki po cel teden leže v mokrih jarkih, vsak čas v smrti

nevarnosti, brez suhega perila in drugih potrebščin, ki si jih človek ob takih priložnostih želi, se take malenkosti ne opazijo. Toda, komaj se človek navadi na en kraj, že ga vrže usoda drugam. Ravno mi opisuje gospodinja, kjer sem se ugnedil, kako so se preganjali Rusi in poljski legijonarji v P., tako da so bili tekom treh mesecev trikrat vsak teden v vasi legijonarji in štirikrat Rusi.

Kar pride povelje, da moramo odriniti dalje. Naši Korošci, podpirani od Kranjcev in Bošnjakov, so stopili opešanemu Rusu na kurje oko, tako da je skočil daleč nazaj in popustil po vaseh mnogo bele moke. Da, da, Vam se bliskajo oči in cede slino po belem kruhu, ki ga mi tu zdaj jemo. Pa le počakajte; kmalu bo zrela na Ogrskem pšenica in v šestih tednih ga boste jedli tudi Vi. Ta čas pa bodite zadovoljni, da ga jemo mi, ki se za Vas preganjamo po neskončni Galiciji. Pa tudi v nevarnosti smo večkrat, celo mi, ki se bolj zadaj držimo. Pred nekaj dnevi n. pr. jaham po čisto mirni soteski, kakor iz Škofje Loke proti Železnikom, ko prifrčita tik nad menoj čez goro dve granati in se zarijeta petnajst korakov od mene v zemljo. Bil sem seveda vesel, da sem tako poceni prejel krst ognja in sem odjadral hitro dalje.

Vi bi morebiti radi vedeli, kako je tukaj v Nadvorni. No, mi smo tu že četrtič, odkar je vojska. Torej si lahko predstavljate, kako je. Na vseh straneh so jame od granat, v katerih bi se skrila gorenjska kajža. Najlepše hiše v sredi mesta so popolnoma požgane od strelnega ognja, vse na okoli so sveži grobovi padlih, živi pa so skoro vsi pobegnili tja na Ogrsko. Z Judi niso

Nemčija — Rusija.

Rusi so napravili napade proti Šavlom in Avgustovu, pa so bili odbiti. Ob cesti iz Prašniša v Mišinice so Nemci vzeli nekaj prednjih ruskih postojank. Istotako je general Woyrsch južno od Pilice vzel v zadnjih dneh več ruskih predpostojank.

Severozahodno od Šavel in vzhodno od zgornje Dubise so Rusi napadli 20. junija Nemce z večjimi silami, pa so bili odbiti.

Nemčija — Francoska.

Dne 22. junija je pričela nemška artiljerija obstreljevati Dünkirchen kakor tudi zbirališče sovražnih čet pri krajih Bergues, Hotschoote, Fournes in Cassel.

Pri Givenchy kakor tudi severno od prekopa La Bassee in pri Neuville je naš artiljerijski ogenj v kali zadušil napade. Južno od Soucheza smo v boju v jarkih napredovali.

Na višinah ob Mozi so Francozi nadaljevali svoje prodiralne poizkuse brez najmanjšega uspeha; vse napade smo odbili z znatnimi izgubami za sovražnika. Dosedaj smo ujeli 280 neranjenih Francozov, med njimi 3 častnike, in zaplenili 7 strojnih pušk ter 20 metalcev min. Predstražni boji vzhodno od Luneville še trajajo.

V Vogezih smo z naskokom vzeli višino 631 pri Ban de Saptu, za katero so se več mesecev bojevali in ki obvladuje okolico. Naš plen je bil: 193 ujetnikov, 3 strojne puške, 1 metalcev min in drugi material. Sovražni poizkusi, da bi jo zopet osvojili, so ostali brezuspešni.

Južno od Neuville je neko naše bojno letalo vrglo na tla sovražnega letalca.

Vojna z Italijo.

Na vsak način so Italijani hoteli izsiliti prehod pri Plaveh in zasesti pogorje, kjer je Sv. Gora. Več dni so obstreljevali s sto topovi naše postojanke. Tretja italijanska divizija je potem šla naprej. Naši pešci so jo pustili v miru toliko časa, da se je približala. Nato so začeli naši silovito nanjo streljati. V italijanskih vrstah je bilo veliko vojakov iz Tripolisa. Vrvenje sem in tja je trajalo dolgo časa. Boj je postal tako ljut, da so se začeli boriti z puškinimi kopiti, z lopatami, kamni, nožmi in zobmi. Izjalovili so se tako trije sovražni naskoki. Italijani so se potem umaknili in pustili na bojišču veliko število mrtvih in ranjenih. Tu so tekli vrelci italijanske krvi.

Po hudih porazih ob fronti na Soči so italijanski naskoki nekoliko pojenjali. Dne 18. junija

delali ruski mušiki v carski uniformi dosti lepše kakor Judje z Gospodom Jezusom, zato je Galicija precej očiščena teh nesrečnežev, ki prihajajo za nami zopet vanjo. Tisti časi, ko se je reklo: Rusi imajo Galicijo brez Judov, mi pa Jude brez Galicije, minevajo. Skoro ravno tako hitro, kakor lansko poletje mi pred Rusi, tako zdaj Rusi pred nami beže nazaj. Bog jim daj lahke noge!

Prijatelju M. P.

Pogledal v Tvoje krotke sem oči,
in videl mir, ki ti obkroža lice,
kot glorijska svetca in svetnice,
ter sem spoznal, kaj v Tebi vse živi.

Prijatelj moj, kot zvezda sred noči,
in kot poljub nedolžne še device,
je sreča Tvoja — kaj Ti pač kaprice,
ki jih življenje dela nam te dni!

In vendar se Ti zanje bolj zanimaš,
kot drugi kdo, in vem, da te boli —
zakaj, že vidim Te, z glavo mi kimaš:
„Ker brat v Gospodu, mnogi brat trpi.“ ...

Sam svojih niti ne poznaš bolesti,
saj z drugih si zamenjal jih bolj; in če Te sreča le prosjak na cesti,
zardiš, kot Ti zakrivil bi hudo —

Prijatelj moj, Ti duša ljubezniva,
le hodi dalje svojo pravo pot
in naj rodi Ti mnogo Tvoja njiva,
ki dal Ti jo je le v najem Gospod!

G. S.

so Italijani napravili zopet napad pri Plaveh, pa so bili s topniškim ognjem naglo zavrtni. Drugod ob Soči je sovražnik streljal na naše utrdbe brez učinka.

Ponoči na 20. junij sta bila pri Plaveh zopet odbita dva italijanska napada. Neki italijanski častnik je prišel z belo zastavo in s trobentačem, da bi poročal o prošnji poveljnika svoje brigade. Ker se pa ni mogel izkazati s pismenim pooblastilom kot zastavonoša, sta bila oba moža prijeta in postala sta vojna vjetnika.

O bojih pri Plaveh poročajo Italijani tole: „Vas Plave leži v globoki soteski med obraščenima hriboma, med katerima naglo teče Soča. Ondotni most so Avstrijci razdejali. Z veliko težavo smo čez noč napravili brv čez reko in dne 16. junija zjutraj so naši (Italijani) pričeli z napadom. Napad je trajal ves dan, ker se je sovražnik dobro upiral in je imel narejene neštivilne umetne ovire in zakope. Zato smo le s težavo napredovali. Potem so začeli Avstrijci streljati z velikimi, celo s 350 mm topovi, ki so bili skriti na vladajočih višinah. Pod varstvom topov so naše čete prodrele z golim orožjem do robu prve sovražne postojanke. Ponoči je sovražnik večkrat poizkusil vzeti nam premagano ozemlje, a je bil vedno vržen nazaj. Dne 17. junija smo se Italijani polastili višin, katere so imeli nasprotniki. Ti so pa z vso silo začeli streljati iz topov in strojnih pušk na nas in so napravili s svežimi četami protinapad. Porazili smo jih in z bajoneti vrgli nazaj. Vjeli smo 180 Avstrijcev, med njimi štiri častnike, in dobili precej orožja, streliva in nekaj strojnih pušk. Naše izgube so resne, toda vspehi so precejšnji. Črto Soče smo prekoračili z naskokom. Po naravi in umetno utrjene sovražnikove postojanke smo zavzeli. Ljute napade močnega in boja vajenega sovražnika smo zavrtni. Na višinah Plave je dala italijanska pehota, dobro podpirana od topničarstva, lep dokaz svojega poguma.“

Dne 21. junija je bilo pri Plaveh zopet nekaj sovražnih napadov odbitih. Neki italijanski zrakoplovec je metal na Gorico bombe, a ni napravil posebne škode.

Severozahodno od Krna so bili Italijani vrženi iz svoje postojanke v nekem prelazu. Ob tej priliki so se posebno odlikovali oddelki debrecinskega honvedskega pešpolka. Na koroški meji je pa uspešno posegla v boj avstrijska težka artiljerija. Vzhodno od Plöckena je bil napad Italijanov brez vspeha.

Na tirolski meji italijanski težki topovi zastonj streljajo na naše utrdbe.

Pri Casotti na Tirolskem se je utrgal plaz v gori in je podsul neko italijansko stotnijo. Ostalo je od stotnije 58 mož z dvema častnikoma. Te je vjelo par orožnikov in jih je pripeljalo 20. junija v Inomost.

Že v noči od 16. na 17. junij je neki italijanski zrakoplovec metal bombe na kolodvor v Divači. Naglo je vrgel pet bomb in potem odplul, ko so ga pričele naše straže obstreljevati. Italijanski listi so brž razglasili, da je bil kolodvor v Divači hudo napaden z bombami, tega pa niso povedali, da bombe niso napravile niti najmanjše škode, kajti najbližja bomba je padla 200 metrov od železnice proč.

Jako divje pa postopajo Italijani z osebami, katere so pripeljali kot talce iz avstrijskih krajev. Italijanski list „Avanti“ je 23. junija sporočil, da bodo v Benetkah in Veroni ustrelili veliko oseb iz zasedenih avstrijskih krajev, ker so pri njih našli orožje, in da so jih že veliko ustrelili v Kobaridu, Gradežu, Korminu in Tržiču.

Kako postopajo Italijani v zasedenih krajih. General Frugoni je dal po vaseh na desnem bregu Soče tole razglasiti: 1. Tekom 48 ur se mora oddati vse orožje in strelivo. 2. Svetuje se, da naj nihče nima nobene zveze s sovražnikom (Avstrijcem), drugače bo ustreljen. 3. Kdor sovražno nastopa proti italijanskim četam ali se jim upira, bo umorjen. 4. Kdor brez vzroka pride blizu italijanskemu taboru ali poslopju, ki služi v vojaške namene, se izroči vojnemu sodišču.

Drugi napad našega brodovja na italijansko obrežje. Dne 17. in 18. junija je križarilo več naših križark in torpedovk ob italijanskem obrežju od avstrijske meje navzdol in napadalo obrežje. Postaja svetilnikov ob izlivu reke Tagliamento blizu naše meje, dalje pri

Pesaru, kakor tudi železniški most pri Rimini in čez reki Manturo in Arzila — vse to so poškodovali naši topovi. V Pesaru imajo Italijani pristanišče za svoja vodna letala. Italijani priznavajo, da so naši poškodovali most med Pesaro in Tano in oddali kakih 50 strelcev na železniški most čez reko Morecchia na črti Rimini-Bologna.

Italija — Nemčija.

Nemčija še vedno ni napovedala Italiji vojne kot zaveznica napadene Avstrije, in to zaradi tega ne, da zadržuje Romunijo, ki se hoče pridružiti četverozvezi. Italija pa poizkuša Nemčijo izbežati. Italijansko poštno ministrstvo je ustavilo poštni in brzojavni promet Italije z Nemčijo.

Italija in Albanija.

Pred Dračem stoji 2000 mož srbske vojske. Tega Italija ne vidi rada, da bi Srbija zasedla kak del obrežja na Jadranskem morju, ker bi bila sama rada gospodarica zahodne in vzhodne Adrije. Zato je poslala neki opomin na balkanske države, da naj se ne vtikajo v zadeve Albanije, ker bi tega Evropa ne trpela, posebno pa Italija ne more trpeti, da bi se vtikali drugi v njene najvitalnije interese.

Kako je v Rusiji.

Poslanci dume so se zbrali v Petrogradu in imajo dolge seje v klubih. Tudi ministri imajo posvetovanja, h katerim so povabljeni posamezni poslanci. Car kliče razne ministre k sebi. Oj velikega kneza Nikolaja prihajajo kurirji. Povsod se kaže velika nevoznost in kmalu utegne priti do važne odločitve glede vojne in vlade. — Odstopil je notranji minister Maklakov, ki pa ostane še član državnega zbora in dvorni mojster. Njegov naslednik je postal Ščerbatov. — V Arhangelsk je priplulo že 150 ladij s strelivom za Rusijo. Angleži, ki so preskrbeli prevoz, dobe od Rusov odškodnino v žitu. — Ruski listi se jezijo nad Francozi in Angleži, ki nočejo pričeti z že davno napovedano ofenzivo proti Nemcem. Ves boj Francozov in Angležev pravijo, se vrši okoli par sto metrov sveta, ko mora nositi Rusija vso težo vojne na neizmerno dolgi fronti.

Izgredi v Moskvi proti Nemcem.

Ruski neuspehi v vojni so napravili po ruskih mestih, zlasti v Moskvi, veliko razburjenje. Delavski sloji, ki niso za vojno vneti, so se začeli gibati. V Moskvi so voditelji strogoruske stranke znali obrniti vso nevoljo delavstva proti Nemcem in Židom. Nastal je velik pogrom. Nemci in Židje so utekli iz tovarn in hiš, nato so pa Rusi začeli pleniti in požigati njihova poslopja. Ulice so bile nakupičene z raznimi stroji in drugimi predmeti, znesenimi tja iz zalog nemških tvrdk. Veliko trgovin je bilo popolnoma razdrtih in oropanih. Nemiri so trajali vso noč in policija se ali ni hotela ali pa ni mogla ustavljati strašnemu ljudskemu orkanu. Šele drugi dan se je policiji in vojaštvu posrečilo napraviti red. Zažganih je bilo 60 nemških hiš in uničenih 270 trgovin. — Izgredi proti Nemcem so se pričeli tudi v Petrogradu. Gubernator je skušal ljudi pomiriti s tem, da je razglasil, kako je vlada zasedla vse tovarne inozemcev in jih preuredila v tovarne za izdelovanje vojnega materiala. Zagrozil je izgrednikom z najstrožjimi odredbami in prepovedal telefonirati in javno govoriti v drugem, kakor v ruskem jeziku.

POLITIČNI PREGLED.

Avstrija in Italija. Angleški list „Times“ piše, da je tisti trenutek, ko je Italija Avstriji napovedala vojno, vse avstrijsko prebivalstvo bilo vzbujeno iz svoje zaspanosti, in da se sedaj sliši večkrat glas: „Italija je jedini in pravi sovražnik Avstrije.“ Z napovedjo te vojne se je stališče Avstrije utrdilo, prenehali so spori in strankarstva v državi in vse se je skupaj zvarilo v korist hiše habsburške.

Essad paša in Srbi v Albaniji. Essad paša gre v Albanijo na roko Italijanom in Srbom in zato upa dobiti tudi svoj delež. Srbski polkovnik Miotič, ki prodra iz Bitolja v Albanijo, je izdal tale razglas: „Mi nismo sovražniki albanškega ljudstva, smo pa sovražniki onih, ki Vas hočejo izročiti tujcem v oblast. Pregarli ste kneza Wieda, ker ni bil vašega rodu. Ko bomo nemir-

neže kaznovali in vlado poverili Essad paši, ki hoče s sosedi živeti v miru, se povrnemo v svojo deželo."

Francoski listi o ruskih porazih. Vsi francoski listi še vedno trdijo, da Rusi niso bili poraženi, temveč da se umikajo na pripraven kraj, kjer bodo lahko Avstrijce in Nemce potolkli. Nikar naj se ne pozabi, pravijo, da je Napoleon zgubil svojo moč šele v Moskvi.

Slovani v svetovni vojni. Slovanski narodi in njih dežele v sedanji vojni največ trpe. Kakor težki valjarji se premikajo armade sem ter tja, moré in uničujejo slovaško zemljo in bivališča. Tako se godi s Poljaki v Galiciji in Rusiji, z Rusini v Galiciji in Bukovini in na Ogrskem, s Slovaki na Karpatih in sedaj so prišli na vrsto Slovenci ob Soči.

Dewet obsojen. Znani vodja vstave Dewet je bil v Bloemfontainu kriv spoznan izdajstva in obsojen v šestletni zapor in na denarno globo 2000 funtov šterlingov.

Delo podmorskih čolnov. Nemški podmorski čolni so od 18. februarja do sedaj potopili 200 ladij. O 8. maja do 16. junija je bilo potopljenih 69 ladij.

Žitni monopol.

Precej po žetvi bo avstrijska vlada segla po vsem letošnjem žitnem pridelku. Dne 23. junija je izšla cesarska naredba, ki določuje državni žitni monopol, to se pravi, da se z žetvijo zasežejo: pšenica, rž, ječmen, ajda in koruza v korist države. Nihče ne bo smel prostovoljno s pridelkom razpolagati kar se tiče porabe žita za dom ali pokrmu ali prodajo. Za vse to se bodo izdali posebni predpisi. Seveda vlada žita ne bo kar brezplačno pobrala, marveč bo le ukazala, da ga bo moral vsak poljedelec po določeni ceni prodati državnemu zavodu, ki se imenuje „Vojnožitni prometni zavod“ in ki bo dobil po vseh kronovinah svoje podružnice. Ta zavod bo potem vse ljudi preskrboval z moko. Po hišah bodo hodili pooblaščen kupovalci žita. Kdor ne bo hotel žita prodati, se mu bo s silo vzelo za 10% ceneje, kakor bo sicer določena cena. Dosedanji predpisi glede peke in mletve in krušnih kart ostanejo v veljavi. Če bo dobra letina, se bo dovolilo porabljati malo več moke kot doslej. Zaseženo bo od države tudi vse staro žito in moka, kar bo kje dne 15. avgusta še v zalogi. Oblast bo določila, koliko bo vsak smel žita pridržati za dom in za setev. Slama pa ne bo zasežena.

NOVIČAR.

«Lega Nazionale». Za poitalijančenje Slovencev in Hrvačov ustanovljeno šolsko društvo „Lega Nazionale“, ki je tekem let s podporo italijanskih lir toliko krivic učinilo in toliko muk napravilo našemu narodu, je naše ministrstvo dne 16. junija razpustilo. Delovanje osrednjega društva in podružnic je ustavljeno in društveni odbori so razpuščeni. Slovenci in Hrvati so veseli, da bode krivic od te strani enkrat konec.

17. pešpolk med najboljšimi polki v armadi. Na županstvo v Ljubljani je došla posebna pohvala 17. pešpolka. Podpolkovnik Hugo pl. Ventour je namreč izjavil v svojem dopisu: „17. pešpolk svojo težko dolžnost za cesarja in domovino sijajno izpolnjuje. Polk se prišteva najboljšim v armadi.“

Dvorni svetnik Fr. Levec, ki bo dne 4. julija 1915 praznoval 70 letnico svojega rojstva, je bil od ljubljanskega občinskega sveta soglasno imenovan za častnega občana. G. dvorni svetnik si je pridobil kot literat, profesor in nadzornik na slovastvenem in šolskem polju neprecenljivih zaslug.

Jugoslovanski dijaki na zatožni klopi. V Travniku v Bosni je bilo te dni pred sodnijo zaslišanih 65 dijakov, večinoma srednješolcev, ki so bili toženi deloma krivde, da so delali za Veliko Srbijo, deloma zaradi prestopka proti javnemu miru in redu. Dijaki so izpovedali vsi enako, da so bili člani mladeniških narodnih organizacij, da pa te organizacije razum kulturnih ciljev in nalog niso imele nobene druge namene. Državni tajnik je pa zlasti iz mnogih listov, katere so dijaki izdajali, dokazoval, da so bile nacionalistične organizacije dijakov v Sarajevu, Banjaluki, Trebinju in Mostaru tudi političnega značaja.

Pogumne Tolminke. S Tolminskega poroču neki vojak: Že več dni smo na bojni črti nad Sočo nekoliko kilometrov od italijanske meje.

Naše čete imajo zasedene najvišje točke okoli 1200 metrov visoke, katere Italijani ljuto napadajo. Šestkrat so poizkusili Italijani v zadnjih dneh pregnati nas iz teh postojank, pa so se morali z velikanskimi izgubami umakniti. Na vso moč zaslužijo biti pohvaljene naše pogumne žene in dekleta. Donašajo nam živež in pošto na fronto in odnašajo z višin ranjence in njih opravo na varne kraje, dasiravno je dohod na te točke izpostavljen hudemu italijanskemu artiljerijskemu ognju.

Iz ruskega vjetništva so se oglasili: Franc Konec iz Črčic. O 1. božiča domači nič niso slišali o njem; sedaj je pisal, da je vjetnik v Taškentu v Turkestanu. Matevž Klopčič iz Železnikov, Ivan Maček iz Velesovega, se nahaja v Skobeljevu v Turkestanu; Leopold Demšar z Gilnic in Matija Kumer iz Rudnika. Ivan Aljančič iz znane Markučeve rodbine. Pismo je datirano 21. maja iz mesta Simbirsk. Tudi njegov sosed Jožef Kern, izmed braniteljev Premišlja, o katerem se je splošno menilo, da je padel, se je oglasil iz Azije.

Šest sinov je poslala v vojno Gorenjka Marija Praprotnik.

Razglas. Od 25. junija dalje so vse poštno pošiljave, ki pridejo na Kranjskem k oddaji ali predaji, podvržene cenzuri. To se daje z naslednjimi ukazili obče naznanje: 1. Pisma in denarna pisma se morajo odprta oddajati na pošto; 2. Na vsakem pismu ali denarnem pismu, kakor tudi na vsaki poštni dopisnici morajo biti razločno zaznamovani ime in priimek in natančna adresa stanovanja dotičnega odpošiljatelja; pomankljivo opremljena pisma se ne razpošiljajo; 3. strogo je prepovedano komu pisati o vojaških predmetih, če tudi navidezno nedolžne vsebine, kakor: o dohodu in odhodu častnikov, o izvršeni nastanitvi vojakov itd. Razširjevalcem takih novic proti strogo kaznovanje tudi takrat, kadar te novice nimajo nobenega hudobnega namena; 4. Ovoji se morajo oddajati odprti, tako da se poštni, oz. cenzurni uradnik more takoj o vsebini prepričati. Te ovoje zapro stranke v njegovi navzočnosti. Ovojem in denarnim pismom se nikakor ne smejo privedati pismena naznanila. 5. Odrezki poštne spremnice in poštne nakaznice ne smejo obsežati nobenih pismenih naznanil. V interesu hitre razpošiljave poštne pošiljave, kakor tudi zategadelj, da se stranke obvarujejo škode in kaznovanja, se nujno priporoča izpolnjevanje predstojajočih predpisov. — Ljubljana, 22. junija 1915. C. kr. deželni predsednik: baron Schwarz s. r.

Razglas. C. kr. okrajno glavarstvo v Kranju odredi z ozirom na sedanji vojni čas iz vojaških ozirov do preklca sledeče: 1. Vse gostilne in kavarne, točilnice itd. se morajo vsak dan ob 8. uri zvečer zapirati. 2. Prebivalstvo ima v času od 9. ure zvečer do 5. ure zjutraj ostati v svojih hišah (stanovanjih) v svrhu opravljanja poljskih del pa je dovoljeno zapustiti hiše že ob solncev vzhodu (4. uri zjutraj). 3. Po 9. uri zvečer se morajo po hišah vse luči ugašati, ali pa vsaj okna tako zagrinjati, da ne pade noben svetlobni žarek na prosto. Prestopki tega razglašene bodo brezobzirno strogo kaznovani. Ta naredba stopi v veljavo dne 28. junija in velja za občine: Cerklje, Hrastje, Kranj, Mavčiče, Naklo, Preddvor, Predoslje, Selca, Smednik, Sorica, Stara Loka, Strazišče, Sv. Jošt, Šenčur, Škofja Loka, Velesovo, Voklo, Zminec — V Kranju, dne 22. junija 1915. C. kr. okrajni glavar: Schitnik. m. p.

Razglas. Naredba ministra za notranje zadeve sporazumno z justičnim ministrstvom z dne 8. junija 1915, s katero se omeji razširjenje zemljevidnih relifov zemljevidov, potovalnih vodnikov in krajevnih popisov. Z ozirom na naredbo skupnega ministerstva z dne 25. julija 1914 št. 158 drž. zak. tiče se odprave členov 8, 9, 10, 12 in 13 državnega vrhovnega zakona o splošnih pravicah državljanov, se na podlagi § 7 zakona z dne 5. maja 1869 drž. zak. št. 66 odredi takole: § 1. Razširjanje kopij vojaških posnetkov načrtov in zemljevidnih relifov delov avstro-ogrske monarhije, Nemčije in Turčije v meri 1 : 50.000 ali večji meri ter razširjanje zemljevidov v meri 1 : 200.000 in večji meri se ustavi. Listi generalnih kart se smejo s strani zemljevidne zaloge vojaško-geografičnega zavoda na Dunaju oddajati v poposameznih izvodih častnikom in vojaškim uradnikom oborožene sile. § 2. Ministrstvo za notranje zadeve zamore sporazumno z vojnim ministrstvom v posameznih slučajih dovoliti nabavo v § 1 označenih tiskanih spisov, to pa le tedaj, ako so potrebni v državne ali narodno-gospodarske namene za neodložljiva važna dela (sestava projektov o komunikacijah, uravnavi veda, druga dela itd.) ali pa, ako jih rabijo javne oblasti in podjetja v uradne namene. § 3. Zemljevidi manjšega merila kot 1 : 200.000, potovalni vodniki, potovalne ročne knjige in krajevni popisi avstro-ogrske monarhije, Nemčije, Turčije ali posameznih delov ter držav se v sovražno inozemstvo sploh ne smejo pošiljati, v drugo inozemstvo pa le z vsakokratnim dovoljenjem politične deželne oblasti sporazumno z vojaškim poveljstvom. Za krajevne popise tuzemskih zdravilišč in letovišč zamore dovoliti politična deželna oblast sporazumno z vojaškim poveljstvom izjeme. Politična deželna oblast se pooblasti, da na predlog vojaškega poveljstva, razširjanje v odst. 1 označenih tiskanih spisov v tuzemstvu ustavi ali omeji če vsebujejo vojaško važne podatke, katerih vednost bi znala sovražniku koristiti. § 4. Prestopki te naredbe kaznovali se bodo po v tiskovnih rečeh poklicanih kazenskih sodiščih po § 9 zakona z dne 5. maja 1869 drž. zak. št. 66. § 5. Pričujoča naredba stopi v veljavo z 10. junijem 1915.

Razglas. Vnovič se opozarja, da so železniške proge, mostovi in druge v vojaškem oziru važne zgradbe po vojaki in prostovoljnih strelcih zastražene. V zadnjem času so se pripetile nesreče, ker se ni na prvi poklic straže obstalo. Prebivalstvu se kliče v spomin tukaj razglas z dne 2. avgusta 1914 št. 153/Mob., da se je namreč brezpogojno ukloniti poveljem na straži stoječih vojakov in da imajo straže zapoved na vsakega, ki se na prvi klic ne bi oglasil, streljati. — C. kr. okrajno glavarstvo v Kranju, 16. junija 1915.

Razglas. Zažiganje kresov iz kateregakoli povoda ter zažiganje ognjev, kakor jih navadno zažigajo kosci, poljski delavci in pastirji, je strogo prepovedano. Prestopki te prepovedi se bodo najstrožje kaznovali. — C. kr. okrajno glavarstvo v Kranju, dne 19. junija 1915.

NOVEJŠE VESTI.

Dunaj, 23. junija. Severozahodno in zahodno od Lvovskega pasu so imele ruske obrambne čete od Žolkijeva do Mikolajeva močne postojanke. Dne 22. junija ob 5. uri zjutraj je dunajska deželna bramba z naskokom vzela utrdbo Rzesno na cesti Janov—Lvov. Od severozahoda so istočasno prodrle naše čete od potoka Mlinovke in osvojile nekaj utrdb pred višino Lisa Gora. — Tekom dopoldneva so naši potem vzeli pri Lvovu še ostale utrdbne na severozahodu. S tem je bila ruska fronta prodrta, sovražnik se je moral umakniti s težkimi izgubami. Naše čete so šle za njim do višin vzhodno in severovzhodno od mesta in so prekoračile južno od Lvova cesto, ki vodi v Mikolajev. Popoldne ob 4. uri je general konjenice Böhm-Ermolli s četami druge armade med velikim navdušanjem prebivalstva vmarširal v Lvov. — Tudi pri Žolkijevu in vzhodno od Raveruske se Rusi umikajo. Posamezne napade sovražnika ob Tanevu so naši odbili. Začeli so se Rusi umikati med Sanom in Vislo in na gorovju pri Kielcah. Povsod jih zasledujejo naše in nemške čete. Položaj ob Dnjestru je večinoma neizpremenjen.

Dunaj, 23. junija. O bitki pri Lvovu se poroča, da je nastala med Rusi grozna zmehnjava, ker šrapneli in granate, katere so dobili Rusi iz Japonske, niso eksplodirale, iz Amerike naročeno strelivo pa ni pravočasno došlo. — Ruski generalni štab priznava, da je tudi jugovzhodna Rusija ogrožena. — Glavni poveljnik ruske vojske je namesto velikega kneza Nikolaja Nikolajeviča postal general Ruski. — Varšava se izpraznjuje. Tekom 24. ur je moralo oditi iz mesta 100.000 civilistov. — Vse kaže, da se Rusija pripravlja

na zimsko vojno. Naročila je baje več milijonov zimskih čevljev za vojake. — Vse topove so pa Rusi odpeljali daleč nazaj v notranjo Rusijo.

Dunaj, 24. junija. Iz vseh mest Avstro Ogrske se poroča o sijajnih manifestacijah radi zavzetja Lvova. Cesarja je poročilo, da je Lvov vzet, globoko ganilo. — Listi priznavajo, da je osvovitelj Lvova vseh strateškega načrta, katerega je izdelal načelnik generalnega štaba Konrad pl. Hötendorf.

Dunaj, 24. junija. Italijani obstreljujejo Gorico z Brdov. — Italijanski letalci so metali bombe na Gorico in Trst, a niso napravili veliko škode. — Italijanski pešci imajo pa tako malo poguma, da so naši dobili več tisoč pušk, katere so Italijani po kratkem boju proč pometali. — Po Italiji se govori, da so bili pod sv. Goro uničeni trije italijanski polki.

Pariz, 23. junija. Srbi so zasedli Drač, Essad paša je pobegnil v Italijo. Drugi srbski oddelki prodirajo proti Skadru. V Skadru je nekaj dni sem mir. Črnogorske čete so zasedle nekaj točk ob reki Bojani.

Steckenpferd lilijno-mlečno milo

od Bergmann & Co., Tetschen ob Elbi

je čedalje bolj priljubljeno in razširjeno radi priznane vpliva proti pegam in dokazane nedosegljive vrednosti z ozirom na negovanje kože in telesne lepote. Tisoči priznalnih pisem. Mnogoštevilna odlikovanja! Pazite pri nakupu izrecno na znamko „Steckenpferd“ in na celi naslov. Cena 1 krono v lekarnah, drogerijah in parfumerijah itd. Istotako priporočila vredno je tudi Bergmanovo lilijno mazilo „Manera“ za ohranitev lepih in nežnih ženskih rok. Cena 80 v za tubo.

Iz Letopisov ljubljanskih jezuitov.

Posnel Ant. Koblar. (Konec.)

Leta 1640. Dne 4. julija je umrl o. Krištof Ziegelfest, Kočevar, 81 let star, v družbi je bil 35 let. — V Pleteljah je strašanska toča pobila polje in bil je tak nallv, da je nanosil na travnike in polja 4000 voz gramoza. — Bili so to leto tudi hudi potresi, tako da so ljudje morali bivati pod milim nebom. — Dne 6. decembra je umrl ljubljanski škof Rainald Scarlicchi za putiko. Bil je vseh deset let kot škof bolan in je le malo mogel opravljati škofovske posle. Jezuitje so bili cele noči pri bolniku. — Lepo je bil pozdravljen novi škof grof Oton Friderik pl. Buchhaim.

Leta 1643. Grofu Ivanu Ferdinandu Portiji je umrla soproga Ana Marija grofinja Altheim; pokopana je bila v jezuitski cerkvi; soprog je daroval jezuitom 2 mašni obleki, vredni 400 gld., narejeni iz nevestinega oblačila umrle soproge; v denarju je dodal 2000 gld. za kolegij. Postavila se je kapela v predmestnem vrtu (Tivolij?) — Na kolegij se je postavila streha. — Lambergova obitelj je darovala za kolegij obresti od 8000 gld., dokler bo živel Ivan Jurij pl. Lamberg.

Leta 1644. Loški glavar Ivan Jakob pl. Wagnereck je vodja bratovščine sv. Rešnjega Telesa. V Loki je velik misijon jezuitov. — Obhajancev je bilo to leto v Ljubljani pri jezuitih 24.000.

Leta 1645. Umrli so jezuitje: P. Janez Strobel, Ljubljčan; P. Franc Posarelli in P. Franc Magerle, star 56 let, ki je bil prej ljubljanski kanonik in pridigar v stolnici ter župnik v Gor. Gradu. — Učencev je v šolah 700; vseh obhajancev je bilo to leto 28.400. — Grof Volbenk Engelbert pl. Auersperg je daroval kolegiju 500 gld. — Dne 13. maja 1645 je bil v Ljubljani boj med meščani in vojaki. Nadporočnik Franc Mantuani je bil ranjen. Jezuitje so ga prinesli v kolegij, kjer je po prejetih sv. zakramentih umrl.

Leta 1646. Dne 1. septembra je umrl dr. bogoslovja P. Lorenc Sensenschmidt, Ljubljčan.

V Pleteljah je umrl P. Ivan Prett, Ljubljčan. V cerkvi sv. Jakoba je bil v zadnji kapeli na desni strani pokopan deželni notar Burkhardt pl. Hitzing iz Hitzenecka. — Na veliki četrtek je bila velika procesija bičarjev.

Leta 1647. Izpreobrnjencev je bilo to leto 20, večinoma vojaki.

Leta 1650. Deželni glavar Volbenk Engelbert pl. Auersperg je dal za cerkev sv. Jakoba 3000 gld. Razširila se je pri cerkvi zakristija. Obhajancev je bilo 28.000.

Leta 1651. Bilo je to leto sveto leto. Obhajancev je bilo 36.690.

Leta 1655. V šolah pri jezuitih je 569 učencev, med njimi 8 grofov, 5 baronov, 59 deželjanov in 52 plemenitnikov.

Leta 1656. Umrli sta Trnovec P. Andrej Anžič in Ljubljčan P. Andrej Peer.

Leta 1657. Kolegij je dobil 12.000 gld. kot volilo Ivana Josipa Thalerja iz Špitaliča. Med jezuite je bil sprejet Andrej Košir, samostanski kapelan v Velesovem.

Leta 1658. Nad gimnazijska vrata se je napravil napis: Aedes noVae GyMnasill LabaCensils aere orDInVM CarnioLlae.

Leta 1659. V Ljubljani pri Avguštincah so slovesno obhajali kanonizacijo sv. Tomaža iz Vilanove.

Leta 1660. Gašper Lichtstock pl. Lichtenhaim je dal 300 zlatov za podobo sv. Frančiška Ksaverija, narejeno iz srebra. Deželni stanovi so dali za kapelo sv. Frančiška 2000 gld. Na tiho nedeljo so uvedli bratovščino umirajočega Kristusa. Takrat je bilo pri sv. Jakobu 2000 obhajancev. — Škof Vaccano je ordiniral v domači jezuitski kapeli nove jezuite. — Krški in mengiški župnik sta delala pri jezuitih po osem dni duhovne vaje. — Pri frančiškanih so pokopali neko izpreobrnjeno Judinjo. — Kolegij je bil dozidan na severni strani in uvedla se je klavzura. Na Vinjvrhu so naredili novo klet za 1000 veder vina. — Dne 7. septembra je prišel v Ljubljano cesar Leopold; dne 12. septembra je obedoval pri jezuitih. — Dne 17. septembra je bil blizu cerkve sv. Jakoba hud požar.

Leta 1661. Srebrni kip sv. Frančiška je stal 1000 gld. Dva plemenitnika sta darovala h kipu srebrne svetilnice.

Leta 1662. Za jezuitsko knjižnico je bilo podarjenih 1200 gld.

Leta 1663. Obhajancev je bilo 34.000. Umrl je P. Leonard Ledišek, Cerkljanec, star 64 let, v družbi je bil 41 let.

Leta 1665. Umrl je P. Matija Grošelj, Kamniččan, rojen je bil 1. 1604. in je v red vstopil 1. 1627. — Izpreobrnjenci so bili štirje. — Umrl je dne 23. novembra P. Andrej Juhart, Kamniččan, ki je bil rojen 1. 1597. in je v red vstopil 1. 1622. Obhajancev je bilo 30.200 in izpreobrnjencev 7.

Leta 1667. Jezuitov je v Ljubljani 32, med njimi 19 duhovnov. V Pleteljah so 4 duhovni in 3 pomočniki. — Umrl je P. Mihael Steer, Kamniččan, ki je bil rojen 1. 1610. in je vstopil v družbo 1. 1630. Bil je izvrsten slovenski pridigar. Obhajancev je bilo to leto 34.000. Na dan sv. Ignacija se je vložil vogelni kamen za kapelo sv. Frančiška. Deželni glavar je daroval srebrno svetilnico, vredno 300 gld.

Leta 1670. Obhajanih je bilo 41.000. Kapela sv. Frančiška je dovršena. Dežela je dodala za njo še 2.500 gld. Škof Rabatta je altar v njej posvetil dne 3. avgusta.

Leta 1672. Umrli so: P. Jakob Škrl, rojen v Kranju, star 50 let, in P. Pavel Kasparšič, Ljubljčan, P. Marko Wadnegg, Ljubljčan, star 53 let, ter P. Mihael Martinko, Ljubljčan, star 51 let.

Leta 1676. Uvedle so se za postni čas pri sv. Jakobu po trikrat na teden italijanske pridige. Umrl je P. Ivan Liberij, Ljubljčan, star 63 let.

Leta 1678. Umrl je P. Ambrož Fallenitsch, rojen v Kropi, star 63 let.

Leta 1681. Umrli sta P. Vincenc Piscon, Ljubljčan, star 34 let, in P. Jurij Knifec, Kamniččan, rojen 19. marca 1620 — V šolah je 674 učencev, med njimi 10 grofov, 21 baronov, 36 deželjanov in 87 plemičev. — Dne 15. oktobra je umrl Ivan Ludovik Schönleben, Ljubljčan. Prej je bil jezuit, potem dekan stolne cerkve v Ljubljani in nato naddijakon in župnik v Ribnici. Bil je doktor bogoslovja, apostolski protonotar in znamenit pisatelj. V oporoki je napravil za dediča jezuitski kolegij. Pokopali so ga v cerkvi sv. Jakoba. Tri dni zapored je bilo za njim mrtvaško opravilo. Pridigoval je pri pogrebu kanonik in župnik Marko Rosetti. Zapuščina je znesla 4002 gld. Schönleben je spisal knjigo, v kateri dokazuje, da habsburški rod izvira od Karola Velikega. — Josip Klinar je dal za kolegij 3000 gld. — V dveh kapelah sta nova dva altarja iz gipsa, stala sta 200 cesarskih *

Leta 1682. Umrl je slavni slovenski pridigar pri sv. Jakobu P. Adam Petek, Ljubljčan, ki je bil rojen 28. septembra 1604. Dne 15. avgusta je umrl P. Franc Harrer, ki je bil rojen v predvorskem gradu l. 1609. — Bratovščina umirajočega Kristusa, ki se je osnovala l. 1660, je štela to leto 50.000 udov.

Leta 1686. Dne 28. aprila ob štirih popoldne je strela udarila v smodniški stolp na Gradu in je napravila po mestu grozovito razdejanje. V stolpu je bilo 126 centov smodnika.

Pozor, članice Marijinih družb!

Izšel je v naši tiskarni Bleiweisov družbeni molitvenik: „Hči Brezmadežne“, ki obsega okrog 450 strani. Oblika je ista kakor pri „Tolažba dušam v vicah“. V prvem delu je ponatisnjen stanovski pouk, katerega so v prvi izdaji Slovenke z velikim navdušenjem sprejele. V drugem, novem delu je bogat marijanski molitvenik, ki nudi poleg drugih posebno veliko obhajilnih molitev in vse za družbe potrebne molitve. Pesmi je nad 30. Velja pa molitvenik rdečobrezan 3 K. Naroča se lahko takoj pri „Tiskovnem društvu“ v Kranju.

Suho, solčno stanovanje

sestoječe iz treh sob, dveh sobic, kuhinje, predsobe, hodnika i. t. d., se odda mirni stranki. Več pri upravnistvu lista.

Umetni zobje!

Ne da bi se izruvale zobne korenine, se ustavljajo ameriški umetni zobje posamezno ali celo zobovje, kakor se tudi

plombirajo zobje

vsak dan od 8. ure dopoldne do 6. ure zvečer v konc. zobotehničnem ateljeju

O. Seydl, Ljubljana.

Stritarjeva ulica št. 7.

Čisto novo in moderno

blago za ženske in moške obleke radi prevelikega nakupa in velike zaloge prodajam

po lastni ceni

IVAN SAVNIK
Kranj, pri Besenčanu.